

zaterdag, 04.00 uur

Laaiend van woede maar met vaste hand plaatste Mario de twee roeiriemen in de boot en ging naar het strandhuisje van zijn vader om de jerrycans met benzine te halen. Javier had de koelboxen, waarvan één met ijsblokjes, en de waterkannen al gebracht en zou nu wel thuis bezig zijn koffie in de thermoskannen door te laten lopen en eieren te koken voor het ontbijt. Mario was twee uur eerder geboren dan Javier en wou vaak maar dat hij nooit geboren was. De tien meter lange motorboot van fiberglas was hemelsblauw en op een van de bankjes stond een Coleman-campinglamp. Het was nog steenkoud op dit uur, maar toch liep Mario al in zijn blote bast. De woede jegens zijn vader hield hem warm.

Als het hem interesseerde zou hij met bewondering hebben opgekeken naar het net van sterren dat het hemelgewelf omspande. Opkijken deed hij wel, maar hij zag geen sterren of wilde ze niet zien. Javier wist van grote en kleine beren en zuiderkruizen, maar hij, Mario, kon met zijn ogen dicht een buitenboordmotor uit mekaar halen en weer in mekaar zetten, en door de baai navigeren deed hij als de beste, zonder iets te weten van kruizen. Hij keek wel onderzoekend naar de bliksem die zijn tentakels naar de horizon uitstrekke en hij merkte ook dat het windstil was, niet

uit bewondering voor die verschijnselen, want hij was er de persoon niet naar om bewondering te hebben voor de vorm van bliksemstralen of de wind die al of niet waaide, maar omdat hij automatisch alles in zich opnam wat te maken had met de zee en de visvangst.

De hotelgast die de hele nacht had zitten drinken in het enige strandhuisje waar, behalve in die van henzelf, op dit uur licht brandde, zette de muziek af en deed het licht uit. De tango's en bolero's van Carlos Gardel en Olimpo Cárdenas, gevoegd bij zijn kokende woede, hadden Mario vrijwel de hele nacht uit zijn slaap gehouden. Het huisje van de hotelgast stond op luttele meters van het zijne, zodat je de muziek altijd hoorde, ook al stond ze niet te hard. Maar jegens die hotelgast koesterde Mario geen haat, want je nachtrust laten verstoren door drinkgelagen, dat hoorde nou eenmaal bij zijn werk, daar betaalden de gasten voor, om aan zee dronken te worden, en daarvan leefde hij, daarvan leefden ze met z'n allen.

Hij liep naar de achterveranda van het huisje van zijn vader, die op dat moment twee kilometer verderop, recht tegenover het vliegveld, met het werpnet op aas stond te vissen. Hij bracht twee rode jerrycans met benzine naar de boot en zette ze in de kuip, waarna hij terugkeerde om de andere twee te halen. Insecten wolkten om de Coleman en tikten tegen het glas. De golven gleden haast geruisloos over

het strand. Rondom de huisjes vlogen vleermuizen tussen de kokospalmen en de amandelbomen door, maar Mario noch iemand anders zag ze op dat moment. Misschien had God ze in de gaten, maar van het bestaan van God trok Mario zich niks aan en wat hem betreft bestond Hij niet.

Ze gingen een dag en een nacht achter mekaar vissen, de baai uit, op volle zee, twee uur varen. Ze waren van plan drie- tot vierhonderd kilo brasem, horsmakreel, zeebaars, tarpoen, rode dwergsnapper en grombaars te vangen, die door de gasten, die vanwege de zeelucht of een kater altijd honger hadden, in het restaurant verorberd werden, met bakbanaan, kokosrijst en tomaten-uiensla, zoals ze dat al jarenlang, dag in dag uit, rond oud en nieuw deden.

Mario stouwde de andere twee jerrycans in de boot en ging de vaarboom halen waarmee ze hem in ondiep water over de zandbodem voortduwden. Zijn huisje stond naast nummer twee, waar zijn moeder dag in dag uit, en ook al jarenlang, in zichzelf zat te praten. Er waren vijftien genummerde huisjes, de cijfers stonden in hanenpoten met witte verf op ruwhouten planken boven de deuren geschilderd. Het zijne was nummer drie, dat van zijn broer nummer negen en het huisje van zijn vader had geen nummer. Nora praatte eigenlijk niet in zichzelf, ze praatte met massa's mensen, soms zachtjes, soms wat harder,

maar nooit te hard. Ze was wel 'daas' (zoals de tweelingbroers, ook al hielden ze van hun moeder, haar ziekte noemden), maar ze begreep heel goed dat haar man elk moment kon komen om haar tot zwijgen te brengen.

Mario haalde de vaarboom, legde hem opzij in de boot tegen het boord en ging naar de keuken van het restaurant. Er stond een pan met bruine bonen klaar die hun vader persoonlijk had bereid, plus nog een pan rijst. Het bonengerecht van de Atlantische kust was niet lekker, zei hun vader altijd, als je echt smakelijke bruine bonen wilde eten moest je ze zelf koken. Mario pakte de pannen en zei bij zichzelf: Hij denkt dat ie heel wat mans is, die ouwe. Elke boerenlul kan bruine bonen koken. Daar hoeft je niet voor te hebben doorgeleerd. Hij kreeg het er warm van, zo ziedend was hij, maar om zijn hart was het kil.

Hotel Zeestrand heette het vakantieoord.

Hij deed een plastic zak om de pannen en zette ze in een koelbox van piepschuim zonder ijs, waar ze allebei in pasten, strak tegen mekaar aan, en ging ermee naar de boot. Ik moet de *arepa's*¹ niet vergeten, dacht hij en liep terug naar de keuken. Als ik die laat liggen vermoordt ie me nog, de ouwe zak. Behalve

1 Zie p. 191 voor een verklarende woordenlijst.

de tas arepa's en de flessen frisdrank nam hij uit de keuken ook nog een groot, vlijmscherp mes mee, dat de kokkin altijd gebruikte om de vis aan moten te hakken. Hij deed de arepa's bij de bruine bonen in de koelbox en de cola in de koelbox met ijs, waar ze later de gestripte vis in zouden doen. Het mes legde hij ook in de koelbox met ijs, want hij wist zo gauw niet waar hij het laten moest. Daarna vergat hij het en later, toen ze al op zee waren, zou zijn vader bij het openen van de koelbox voor zijn eerste flesje cola zeggen: 'Wat moet dat hier?'

'Je weet maar nooit.'

'Je weet maar nooit?'

Wat ben je toch een kluns! was altijd de verzwegen boodschap van de vader als hij het woord tot zijn zoons richtte.

Mario liep naar zijn strandhuisje om de flesopener en zijn hengels te halen. Maar eerst ging hij bij zijn moeder langs om te zien of ze sliep of weer met Jan en alleman zat te praten. Nora had de airconditioning uitgedaan en sliep, of tenminste, ze praatte niet, ofschoon je de mensenmassa wel kon voelen. Die massa bleef altijd aanwezig, of ze nou sliep of niet. Mario maakte geen gerucht. Hij wilde haar niet wakker maken, als ze sliep, en wilde ook liever niet dat ze in de gaten had dat hij er was, want dan ging ze tegen hem praten, en het was tijd om te vertrekken.

Hij dacht niet aan haar in termen van ‘ocharme’ of ‘wat een treurig leven’. De tweeling dacht of praatte nooit zo over haar, ze hadden altijd gewoon met haar geleeft en al het mogelijke gedaan om ervoor te zorgen dat ze niet meer te lijden kreeg dan waar God, die niet bestond, zijn zinnen op had gezet. En als een of andere argeloze toerist, uit bemoeizucht of om zijn solidariteit te tonen, tegen ze zei dat het leven wel erg hard voor haar was, antwoordden ze: ‘Vind je?’ En dan deed die toerist er verder maar het zwijgen toe.

Hun vader, grijsbehaarde borst, gespierde benen met uitpuilende aderen, dook op uit de duisternis. Hij droeg alleen een korte broek en had het werpnet over zijn schouder geslagen, terwijl aan zijn andere schouder een nettas bungelde met sardientjes en garnalen, die als aas dienden. Hij liep naar de boot en deed het aas in de koelbox met ijs. Voor een buitenstaander die de oranjerode haat niet zag branden in de ingewanden van de zoon of de gifgroene vlam van verachting niet opmerkte bij de vader, leek de tijd even gelijkmatig te verstrijken als altijd.

De vader zag dat alles in orde was en zweeg. Mario was opgelucht, daarna woedend.

‘En Javier?’ vroeg de vader.

‘Ik ga hem halen.’

Hij ging het huisje van zijn broer binnen en trof

hem, precies zoals hij had verwacht, lezend in de hangmat aan, onder het kale peertje aan het plafond, gekleed in gele shorts en een rood nylon regenjack. Javier had dezelfde zwarte priemogen als zijn vader. Hij was een beetje kippig en droeg een klein, ijzersterk brilletje dat op zee altijd besloeg en dat hij dan droogwreef met de handdoek die hij altijd in de boot om zijn hals had hangen. Overal lagen boeken in het huisje, in de zitkamer en de drie andere vertrekken, tot in de badkamer en de keuken toe. En niet netjes op planken, maar in stapels van tien tot vijftien op de grond, alsof het een magazijn was.

Op de vloer onder de hangmat lagen zijn hengels naast de plastic emmer met de molens en de haspels en zijn *Arhuaca*-schoudertas, waarin hij altijd een boek, zijn sigaretten, zijn knipmes en zijn visbenodigdheden bewaarde: angels, loodjes, enzovoort. Ook een jampot met wiet en zijn hasjpijp. Als Javier in de boot zat te blowen probeerde hij altijd te voorkomen dat de rook naar zijn vader dreef, want die keurde zijn gewoonte af en zei dat hij moest stoppen met die rotzooi. Naast de schoudertas stonden de vier grote thermoskannen met mierzoete, sterke koffie die ze altijd meenamen en een plastic zak met tien ongepelde, hardgekookte eieren.

‘Klaar?’ vroeg Javier.

Mario stuurde de boot. De vader beschouwde zich-

zelf, ondanks het feit dat hij in de bergen was opgegroeid, als een betere bootsman dan zijn zoons, maar de laatste tijd gunde hij zich de luxe om tijdens het varen alleen maar met zijn knappe, gladgeschoren en bruinverbrande kop in de wind te zitten. Hij was eenenzeventig maar zag eruit als zestig. Een bliksemstraal trok een scheur in de zwarte lucht boven de horizon, als een barst in een theekopje. Mario greep met zijn linkerhand de gashendel van de buitenboordmotor. De zee was een zwarte spiegel.

05.00 uur

Nora had Mario wel aan horen komen, maar wilde hem liever in de waan laten dat ze sliep. Motoren gingen tekeer als varkens die gekeeld werden en vanuit de zoldering zong het koor der profeten: 'Geluiden op de achtergrond die de sterren doen oplichten. Onweer dat knettert.'

'Juist,' antwoordde Nora. 'Van die dingen, die gebeuren. Zo is het nu eenmaal.'

Negenentwintig december. Op de drieëntwintigste had haar man, de Koning, eigenhandig op het strand een varken gekeeld, dat gilte voor tien en klonk als de buitenboordmotoren wanneer ze toeren maken en de boot vaart zet. Het werd nu gauw dag.

‘Het wordt dag en weer dag. Waarvoor?’ vroeg Nora zich hardop af.

‘Zonnekoorts die het strand verzengt, zonne des ondergangs,’ profeteerde het koor, hoewel het nog uren duurde eer de vlammeende zon, waar de vader zoveel van te lijden zou krijgen, de zee ging verzengen.

De zoldering van vurenhouten planken was laag en drukkend, maar in het strandhuisje was het koud. Na die nacht dat ze haar vingers tussen de schoepen had gestoken, hadden ze de ventilator bij haar weggehaald en zat ze lange tijd in de hitte, want de vader wilde geen airconditioning voor haar kopen. Toen de tweeling er een van hun eigen geld kocht, wilde hij hem niet installeren, omdat het elektriciteit kostte, maar uiteindelijk gaf hij toe, en nu zat iedereen te bibberen wanneer zij het apparaat vergat uit te zetten.

Klop klop, ging het op de deur.

Het was doña Libe, die elke ochtend met haar dochter kwam om Nora uit te nodigen voor een strandwandeling. Soms ging ze mee, soms niet.

‘Wie is daar?’

‘De ouwe Inés, doña Nora,’ zei doña Libe.

Nora wilde wel wandelen. De buurvrouw en haar dochter kwamen altijd voor zonsopgang, en gedrieën aanschouwden ze dan de geboorte van het licht in de mangroven. De dochter was zestien en zwakbegaafd. De buurvrouw was blank, klein van stuk, en ongeveer

vijftig, gezet en met vrijwel geen taille. Ze kwam altijd in badpak en met haar ogen zwaar opgemaakt. Ze keken toe hoe de eerste reigers hun slaappleats in de boomkruinen verlieten en zuidwaarts naar de lagune wiekten. Doña Libe vroeg of de jongens eindelijk vertrokken waren, en daar viel de koorschaar weer in en stelde de buurvrouw, alsof het niks was, op de hoogte van de ramp die haar mogelijk te wachten stond. Tot Nora met gedempte stem en veel gebaar en geknipoog, opdat doña Libe het niet hoorde, tegen ze zei: ‘Sst, stil jullie! Niet nu! Hoe haal je het in je hoofd? Schaam je!’

‘En met wie praat u, doña Nora?’ glimlachte doña Libe, die samen met haar man een hotelletje dreef, bijna twee kilometer verderop, in de richting waar de reigers naartoe vlogen.

‘Ik?’

‘Ja, doña Nora.’

‘Met niemand. Waarom?’

‘Ach, niets,’ antwoordde de buurvrouw zangerig en nog steeds glimlachend.

Op zee viel er geen teken van een ramp te bespeuren. Je zag ver buiten de kust de lichtjes van viskoters en dichterbij de kleine lichtjes van roeiboten met handvissers die vlak onder de kust hun netten uitwierpen.

‘Zie je wel?’ zei Nora streng tegen het koor, doelend